

Voor de rechterstoel van Christus

door: Kris Tavernier

Inleiding

Vroeg of laat zal ieder mens voor de rechterstoel van de Heer Jezus Christus moeten verschijnen. Ook de gelovigen, zij zelfs *eerder* dan de ongelovigen. De gelovigen zullen kort na de opname voor Hem moeten verschijnen, terwijl de ongelovigen pas voor de Grote Witte Troon aan de beurt zijn (Op. 20:11-15), dit is ná de allerlaatste opstand tegen God die op zijn beurt pas ná het 1000-jarig Vrederijk zal plaatshebben. De gelovigen ontkomen aan dit laatste oordeel door geloof in het plaatsvervangend offer van de Heer Jezus Christus (het Woord zegt het zelf, Joh. 5:24).

Er is echter een wezenlijk verschil! Van de gelovigen zal enkel hun levenswandel *beoordeeld* worden, terwijl de ongelovigen als persoon *veroordeeld* zullen worden. Deze laatsten worden dan ook meteen ‘de doden’ genoemd in Openbaring 20:12, 13.

Bij de gelovigen is er daarentegen geen vraagstuk van hemel of hel, behouden of verloren. *Wat betreft hun eeuwige bestemming* kennen zij immers de ‘genadetroon’ (Rom. 3:25 [HV], zoenmiddel in de NBG), en geen rechterstoel. Voor de gelovige geldt immers **eens behouden, altijd gered** (zie o.a. Joh. 10:28-29). De Geest is het onderpand van ons eeuwig behoud (2 Kor. 5:5; Ef. 1:13-14). Dit wil ik hier met klem stellen omdat dit zó belangrijk is. Elke leer die dit tegensprekt is fout en boezemt vrees in om alsnog verloren te gaan. Een dergelijke vrees past niet bij de liefde van God (zie 1 Joh. 4:17-18: wij hebben ‘vrijmoedigheid op de dag des oordeels’).

Anderzijds is dit geen vrijbrief tot lauwheid! Ook dit wil ik met klem stellen. Er wordt immers wel degelijk gesproken over gelovigen die ternauwernood, ‘als door vuur heen’, behouden worden (1 Kor. 3:15). De gedachte: ‘we hebben nu ons ingangsticket voor de hemel, we trekken ons er hier verder niet van aan’, getuigt van geen of bitter weinig geestelijk leven. Dit denkbeeld is totaal fout. Wie zo redeneert, moet maar eens érnstig gaan nadenken. Want wat is het centrale gebeuren in de hemel anders dan gemeenschap met de Vader en onze Heer Jezus Christus (vgl. Joh. 17:3 en 1 Joh. 1:2-3)?! Dit zowel in vreugde en genot als in arbeid en strijd. God beziet ons op verschillende manieren: als geliefde kinderen, als mensen waar Hij

zijn vreugde en vrede kan in vinden – maar ook als werkterreinen van de Geest, als arbeiders in zijn dienst, als soldaten in zijn leger. Wij zullen zijn genegenheid genieten, maar ook als soldaten met de Heer Jezus verschijnen bij zijn wederkomst en voor eeuwig in zijn dienst staan.

Als wij nalatig zijn, heeft God geen welbehagen in ons. Maar wij hebben daarmee niets van doen (Hebr. 10:38-39). Het Griekse woord ‘hupostole’ dat hier gebruikt wordt, komt alleen maar hier voor. Het betekent: ‘zich stilletjes terugtrekken uit vrees voor’. Gezien de context (vers 32-36) gaat het hier over het niet meer durven staan voor onze Heer Jezus in deze wereld uit vrees voor mensen. Doe dat niet, zegt God, want dan kan Ik geen behagen scheppen in jou en loop je een ruime vergelding (beloning) mis.

Een oud lied zegt: ‘moet ik gaan met lege handen, zo mijn Heiland tegemoet?’ Hoe jammer moet het zijn om niets van vrucht te kunnen aanbieden aan Hem die alles voor ons heeft over gehad. Ik zou zeggen: geloof in alle rust en vrede in je eeuwig behoud en vergader vrucht alsof je leven ervan afhangt.

Bij vrucht denk ik dan vooreerst aan de vrucht van de Geest in ons leven (Gal. 5:22). Die vrucht hoort bij iedereen te groeien, want komt het zo niet overeen met het beeld van de Heer Jezus die in ons gestalte moet krijgen? Vervolgens is er dan ook nog de vrucht op arbeid voor de Heer (vgl. Luk. 10:2), zowel binnen als buiten de gemeente. Ik ben er mij zeer goed van bewust dat niet iedereen dezelfde gaven, middelen, mogelijkheden, energie en tijd heeft. Maar God vraagt ook niet om tijd die je niet hebt (omdat je nu eenmaal moet werken, slapen, ontspannen, een gezin hebt, enz.), om dingen te doen die je niet kunt, om te geven wat je niet hebt. Anderzijds moeten we alles wat we wel hebben, geven en in dienst stellen van de Heer: tijd, energie en middelen. Het is een feit dat we daarvoor extra inspanningen moeten doen en zo nodig offers moeten brengen. Daar moet iedereen voor zichzelf eerlijk in zijn tegenover God.

De Heer Jezus zal samen met elk van ons als het ware onze levensfilm bekijken en becommentariëren. Op dat moment zullen wij ons leven door de ogen van de Heer Jezus bekijken. Ik denk dat we wel eens zullen verschieten, zowel positief als negatief, hoewel we nu

reeds Gods maatstaven kunnen leren door het lezen van de bijbel en deze kunnen toepassen in ons leven.

Ps.: beleden zonden komen vanzelfsprekend niet meer voor in de film (Ps. 103:12; Jes. 38:17; 43:25; Micha 7:19).

Voor de rechterstoel van Christus wordt alles in de juiste verhoudingen geplaatst en met Gods maatstaf gemeten. Iedereen zal dan krijgen waarop hij recht heeft en zal er ook zelf van overtuigd zijn dat de beoordeling rechtvaardig en genadevol is.

Wij zullen vier schriftplaatsen de revu laten passeren. Samengevat geldt: zal de Heer Jezus eer ontvangen uit wie wij geweest zijn en uit wat wij voor Hem hebben gedaan?

Voorafgaand nog dit: de Heer Jezus zal de Gemeente voor Zich plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet (Ef. 5:27). Daarom zal alles wat daarin niet thuishoort, openbaar gemaakt worden en uitgezuiverd worden.

Romeinen 14:10, 12

Gij echter, wat oordeelt gij uw broeder? Of ook gij, wat minacht gij uw broeder? Want wij zullen allen gesteld worden voor de rechterstoel Gods. ... Zo zal dan een ieder onzer voor zichzelf rekenschap geven aan God.

Dit is de eerste plaats waar we lezen dat we voor de rechterstoel zullen moeten verschijnen. Deze verzen moet ik even situeren in de Romeinenbrief. Deze brief laat zich eenvoudig verdelen in drie delen:

- Hoofdstuk 1–8: het evangelie;
- Hoofdstuk 9–11: Gods heilsgeschiedenis;
- Hoofdstuk 12–16: de praktijk van het evangelie.

Het derde deel laat zich nog verder indelen, maar het deel waarin deze verzen voorkomen loopt van 13:8 tot 15:7. Dit deel brengt naast de gerechtigheid (het hoofdthema van de Romeinenbrief) nog een hoger principe naar voren, namelijk dat van de liefde. Het begint dan ook met: 'zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben' (13:8), en eindigt met de woorden: 'aanvaardt elkander, zoals ook Christus ons aanvaard heeft tot heerlijkheid Gods' (15:7). Zo begint Paulus ook 1 Korinthiërs 13, het hoofdstuk over de liefde, met de zin: 'ik wijs u een weg, die nog veel verder omhoog voert' (1 Kor. 12:31). Waar liefde de norm is, daar is rechtvaardigheid vanzelfsprekend.

De tweede situering die ik moet geven staat in Romeinen 12:4-5. Daar introduceert Paulus alle gelovigen als één lichaam, waarbij wij elk afzonderlijk leden zijn ten opzichte van elkander. Het heersend principe in dat lichaam hoort de liefde te zijn (12:9-10).

Nu wij deze situering hebben, kunnen wij verstaan waarvan wij rekenschap zullen moeten afleggen. Ten eerste zullen wij persoonlijk rekenschap afleggen van onze houding t.a.v. aardse zaken. In Romeinen 14 is dit tegenover eten (vlees of geen vlees; vs. 1-3, 13vv.), en het houden van bepaalde dagen (vs. 6). Voor ons kunnen het ook allerlei andere dingen zijn. Let wel: het gaat hier niet om zaken die tegen Gods wil ingaan, daarover heeft Paulus in Romeinen 13:12-13 gezegd dat ze werken der duisternis zijn.

Ten tweede zullen wij rekenschap afleggen van onze houding tegenover medechristenen. Daar wij weten dat wij als één lichaam gesteld zijn waarin de liefde (rechtvaardigheid inclusief) de norm is, zal God ons daarvan rekenschap vragen. Hoe heb jij je gedragen tegenover de andere leden van het lichaam, volgens de eis der liefde (14:15)? Er waren ongetwijfeld leden die zwakker waren in het geloof (14:1), en andere die sterker waren in het geloof. Heeft dat u gebracht tot enerzijds hoogmoed en minachting, of anderzijds afgunst en jaloersheid? Beide zijn een gevolg van het oordelen van anderen (14:10). Heb jij in het lichaam (dat de gemeente is) geleefd zoals Christus op aarde leefde? Dat is de norm: 'Ieder onzer trachtte zijn naaste te behagen, ten goede, tot opbouw, want ook Christus heeft Zichzelf niet behaagd...' (15: 2-3a).

2 Korinthiërs 5:10

Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Bij nauwkeurige lezing van alle teksten waarin het woord 'lichaam' (Gr.: soma) voorkomt wordt vrij snel duidelijk waarover dit vers gaat. Het woord lichaam omschrijft drie zaken:

- de gemeente als het lichaam van Christus (o.a. 1 Kor. 11:29, 12:13; Ef. 1:23);
- het verheerlijkte lichaam dat wij in de hemel zullen hebben (o.a. 1 Kor. 15:44; Fil. 3:21);
- en het aardse, stoffelijke lichaam (van Jezus zowel als van elk mens).

Het is duidelijk dat dit vers niet kan gaan over de gemeente of over ons toekomstig verheerlijkt lichaam, en ook niet over het aardse lichaam dat de Heer Jezus had. De enige optie is dan ook dat het gaat over ónze aardse lichamen.

Nu we dit gesteld hebben, kunnen we overgaan tot de letterlijke en de overdrachtelijke betekenis. Naast het letterlijke 'lijf en leden' laten enkele teksten, zoals 2 Korinthiërs 5:10 en Romeinen 12:1, toe om de lijn door te trekken naar ons ganse bestaan en wezen. We hebben het dan over de moraal van ons leven. Daarbij stellen we de vraag of wij God welgevallig leven (2

Kor. 5:9, Rom. 12:1). De achterliggende moraal van ons leven uit zich immers in ons lichaam en onze leden. Het krijgt handen (handelingen) en voeten (levenswandel) in ons leven. Het zijn deze twee zaken: de moraal van ons leven en hoe wij omgaan met ons lichaam (deze gaan samen), die in dit vers voor de aandacht gesteld worden en waarvan wij verantwoording zullen afleggen: God welgevallig of niet.

Misbruik van het lichaam is tegen Gods wil (Rom. 1:25). Het lichaam is geen pleziermachine. God waarschuwt hier ook de gelovigen voor (bijv. 1 Kor. 5:11). Het is een tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 6:19), die dient om God te verheerlijken (vs. 20, Fil. 1:20). Onze lichamen worden zelfs 'leden van Christus' genoemd (1 Kor. 6:15). Opmerkelijk is bovendien dat in 1 Thessalonikers 5:23 het lichaam mee genoemd wordt als te bewaren tot de komst van onze Heer Jezus Christus.

1 Korinthiërs 3:13

ieders werk zal aan het licht komen. Want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken.

Met dit vers zijn we gekomen aan de beoordeling van onze werken. Het is van belang eerst ook de verzen 10–16 te lezen, die we hierbij zullen overdenken.

De verzen 10 en 11 spreken over het fundament dat gelegd is. In Korinthe is dit door Paulus gelegd. Voor de gemeente (in het algemeen) is dit gelegd door de apostelen en de NT-profeten (Ef. 2:20; vgl. Rom. 15:20). Het Nieuwe Testament is immers geschreven door 4 apostelen en 4 profeten: zoekt u ze maar even uit. Dit fundament is goed gelegd geweest in de tijd van de apostelen en de NT-profeten, die inmiddels al lang voorbij is (zie 'gegeven' in Ef. 4:11). Daarna moet er verder gebouwd worden op dit fundament. Ook door ons nu, in de eerste plaats door evangelisten, herders en leraars, maar ook door alle heiligen (Ef. 4:11, 12). MAAR, zegt Paulus, 'ieder zie wel toe hoe hij daarop bouwt' (1 Kor. 3:10). Bouwen aan de gemeente brengt verantwoordelijkheid en het afleggen van verantwoording met zich mee. Misschien denkt u nu wel: 'dan bouw ik maar niet, dan kan ik niets verkeerd doen'. Maar zeggen wij ook niet afkeurend: 'wie niets doet, kan niets verkeerd doen'? En vergeten wij dan ook niet dat God de liefde die wij voor Zijn naam getoond hebben door onze dienst en onze ijver erg apprecieert (Hebr. 6:10-11)? En laten wij dan ook Ef. 4:11-16 lezen, waar gesproken wordt over 'de dienst van al zijn geledingen'. Samengevat: niet bouwen is geen optie, maar zie wel toe hoe je dat doet.

In vers 12 wordt ingegaan op de bouwmaterialen waarmee aan de gemeente gebouwd wordt. Het gaat hier niet over personen zoals in 1 Petrus 2:5, aangezien het in 1 Korinthe 3:10-17 gaat om het werk dat door

leden van de gemeente verricht wordt. God beschouwt enkel de ware gelovigen als behorend tot de gemeente en deze kunnen dus (als persoon) niet beproefd worden door vuur en standhouden of verteren (zie inleiding). Wat wordt dan wel bedoeld? Goud, zilver en kostbaar gesteente zijn nu niet direct courante bouwmaterialen. Hout daarentegen wel. Maar het zijn zeer kostbare zaken. De vraag is dus: wordt Gods huis *rijker* door onze dienst! En dan is dat niet financieel bedoeld, maar wel of wij de rijkdom van Christus tentoonspreiden. Lees Efeze 3:14-19 hiervoor ('samen met alle heiligen'!).

Het fundament is Jezus Christus (1 Kor. 3:11) en ook de bouwmaterialen waarmee verder gebouwd wordt tonen Jezus Christus. Goud spreekt van Zijn goddelijke heerlijkheid. Dat is al het goede dat Hij is. Spreken wij daarover tot elkaar? Zilver spreekt van de verzoening. Prijzen en danken wij Hem daar samen voor? Kostbaar gesteente spreekt van Zijn vele facetten. Brengen wij die naar voor? Dat waarin wij iets van de Heer Jezus Christus laten zien, dat kan de vuurproef doorstaan! Dat waarin wij Hem verheerlijken, dat heeft eeuwigheidswaarde (want daar gaat het tenslotte toch om)!

Daarbij moeten we dan minstens twee zaken in het oog houden. Ten eerste: worden wij gelijkvormig aan het beeld van de Heer Jezus (Rom. 8:29, Gal. 4:20, Kol. 3:10), en laten wij Hem daardoor zien in ons leven als een leesbare brief (2 Kor. 3:3)? Deze verandering komt door het aanschouwen (2 Kor. 3:18; niet: weerspiegelen¹ zoals in de NBG) van Zijn heerlijkheid en die moeten we dus laten zien in de gemeente, dat bouwt op! Ten tweede: leven wij in deze wereld zoals Jezus dat deed, tot zegen voor de mensen rondom ons. Door het dienen van elkaar en het tot zegen zijn voor elkaar wordt aan de gemeente gebouwd (Ef. 4:12,16). Ons werk moet doordrongen zijn van de volgende twee

¹ De volgorde is om eerst de heerlijkheid des Heren te aanschouwen (in het Woord, door stille tijd, door de Geest (in gebed), in elkaar, enz.), daardoor veranderd te worden en deze dan te weerspiegelen. Wij worden dus niet veranderd door het weerspiegelen (wat het resultaat is van de verandering) maar door het aanschouwen. Dit vers zinspeelt op het gebeuren waar Mozes in de tegenwoordigheid van God was geweest en dit ook afstraalde van hem (Ex. 34:29-35). Zo ook wanneer wij Gods tegenwoordigheid zoeken, dan straalt dit in ons leven. Als wij dan zo, ook in elkaar, iets zien van de heerlijkheid van de Heer Jezus, dan kunnen we als het ware voor een spiegel gaan staan (lett. staat er immers 'in een spiegel kijken') en onszelf beschouwen in vergelijking met dat beeld van hoe het ook in ons eigen leven zou moeten zijn. Dat verandert ons en dan kunnen we het ook zelf laten zien. Vgl. ook 1 Johannes 3:2, het Hem gelijk wezen wordt verbonden met het zien van Hem. Twee keer zegt Johannes dat niemand ooit God gezien heeft. Maar Hij is kenbaar geworden. Ten eerste door de Heer Jezus (Joh. 1:18, vgl. 2 Kor. 4:6). Ten tweede kan Hij kenbaar zijn door en onder christenen indien Zijn liefde in ons werkzaam is (1 Joh. 4:12).

elementen: *worden* en daardoor ook *werken* als de Heer Jezus, daarin wordt dan iets van Hem gezien.

Vs. 13-15 brengen ons dan tot bij de rechterstoel. Er zijn twee mogelijke uitkomsten. Ofwel het werk houdt stand en er volgt beloning. Ofwel het werk verbrandt en er blijft niets van over. Behouden of niet behouden is hier duidelijk niet in het geding (vers 15b). Behouden worden wij door *genade*. Loon of verlies van loon (= schade) is het resultaat van het al dan niet standhouden van het werk.

Het gebruik van het Gr. 'dokimazein' (= keuren, louteren), dat vertaald is met 'uitmaken' (NBG) of 'beproeven' (HV), suggereert dat er iets waardevols tevoorschijn komt. We mogen niet het idee hebben dat God zoveel mogelijk zou willen verbranden (negatief). Integendeel, Hij wil wegdoen wat niet hoort om het overige dat Hij zeer waardevol acht tevoorschijn te brengen (positief). Anderzijds blijft onze verantwoordelijkheid bestaan en daarom moeten we werken in afhankelijkheid van Hem!

Tenslotte vs. 16. Waarom spreekt God hier zo'n ernstige taal? zou je jezelf kunnen afvragen. Wel, zegt Paulus: vergeet niet dat de gemeente niet alleen maar een huis is, maar meer dan dat: een tempel (zie ook Ef. 2:21-22). De tempel Gods waarin ook de Geest woont. Het Gr. woord 'naos' (tempelhuis) duidt op de eigenlijke woonplaats in de tempel (vgl. Op. 11:2). Ook voor de Heer Jezus als de tempel van God wordt dit Griekse woord gebruikt (Joh. 2:19-21). Dit tegenover het Griekse 'hieron' (vs. 14-15), dat op het gehele tempelcomplex slaat. Zo wordt dan duidelijk hoe belangrijk God de gemeente vindt! Daarom gaat Hij er met ernst mee om en dat horen ook wij te doen.

1 Korinthiërs 4:5b

...die ook hetgeen in de duisternis verborgen is, aan het licht zal brengen en de raadslagen der harten openbaar maken.

Dit vers staat in de context van het beoordelen van en het oordelen over elkaar. Er worden twee verschillende Griekse werkwoorden gebruikt in dit gedeelte. In de verzen 3 en 4 wordt 'anakrinoō' gebruikt. Dit betekent: beoordelen, onderzoeken, inschatten. Het is de officiële term voor een gerechtelijk vooronderzoek zoals in Handelingen 12:19; 24:8 en 25:26. In vers 5 wordt het woord 'krinoō' gebruikt wat op een beslissend eindoordeel doelt.

Het probleem deed zich voor bij de Korinthiërs, dat ze Paulus en andere arbeiders van de Heer beoordeelden en dan een slotoordeel over hen velden. Paulus treedt

daar tegen op en zegt samengevat het volgende: Jullie mogen ons niet beoordelen en kunnen dat ook helemaal niet. Jullie oordelen naar wat jullie zien, maar in het hart kijken kunnen jullie niet. Slechts Eén is er die een correct oordeel kan vellen: de Here. Hij velst geen eindoordeel voor de dag, hoe zouden jullie dat dan doen? Oordeel dus maar niet.

Waarom schets ik deze situatie? Als wij andere mensen beoordelen, dan doen wij dat op basis van wat wij zien. Dit betekent dat wij elkaar kunnen misleiden en anderen een rad voor de ogen kunnen draaien. Bij God gaat dat niet! 'Het komt niet aan op wat de mens ziet; de mens toch ziet aan wat voor ogen is, maar de Here ziet het hart aan' (1 Sam. 16:7). Ons hart en onze diepste motieven liggen open en bloot voor Zijn ogen (Hebr. 4:13). Hij kent ons allerdiepst verborgen innerlijk, zoals David schrijft: 'Zijn blikken doorvorsen de mensenkinderen' (Ps. 11:4). De Geest die alle dingen doorzoekt, zelfs de diepten Gods (1 Kor. 2:9), doorzoekt ook ons.

We kunnen misschien de mensen rondom ons wel misleiden, maar met God gaat dat niet. We kunnen zelfs onszelf misleiden en dus moeten we onze beoordeling ook niet in eigen handen nemen. Een dienstknecht (en dat zijn we in principe allemaal) wordt tenslotte beoordeeld door zijn Heer en niet door andere dienstknechten of door zichzelf. Willen we een zuiver hart voor de Heer, dan moeten we bidden zoals David deed: 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, toets mij en ken mijn gedachten; zie, of bij mij een heilloze weg is, en leid mij op de eeuwige weg' (Ps. 139:23-24).

Laten we de beoordeling van ons leven maar aan Hem over laten en luisteren naar wat Hij ervan vindt. Bij God doet het er niet alleen maar toe hoe we ons gedragen hebben, maar ook of dat gedrag uit een goede gesteldheid van het hart voortkwam. Bij God doet het er niet alleen maar toe of we veel werk verricht hebben, maar ook hoe we dat werk verricht hebben. Hij weet het best hoe Hij ons tot een mooi slotoordeel kan leiden waar elk zijn *lof* zal krijgen van God (1 Kor. 4:5).

Slot

Hiermee is vanzelfsprekend niet alles gezegd over onze beoordeling voor de rechterstoel van Christus. Ik heb slechts één kant belicht. Graag verwijs ik dan ook verder naar het boekje van Hugo Bouter, getiteld 'de kronen van de christen', eveneens op deze site ter beschikking.

Oorsprong: [KT 19-04-2006](#)